

Mart 1296 tarihli ihtira beraati ile alâkalı bir kanun vardır. Herhalde Bakanın malûmu olması lâzımgelir. 1959 senesinde bir Lüksemburg firması Tor Çelikle alâkalı bir ihtira beratı talebinde bulunmuş ve her nasılsa kanunı imkân olmamasına rağmen bu ihtira beratı istihlal etmiştir. 1296 tarihli İhtira beratı verilmesi ile alâkalı Kanununun 37 - 38 numaralı maddeleri bir ihtira beratının ne tarzda verileceği hususunu sarahaten belirtmektedir. Filhal Lüksemburg firmasına bu kanunun 37 nci maddesine istinaden ihtira beratı verilmiştir. 38 nci madde bu ihtira beratının muayyen tarihler içinde istimal edilmemesinin neticesini belirtmiş ve bu berat hakkının sâkıt olacağını tesbit etmiştir.

Sayın Bakandan evvel Sanayi Bakanı bulunan Muammer Erten zamanında Lüksemburg firması 38 nci madde muvacehesinde kaybetmiş bulunduğu ihtira beratı hakkını yenilemek için müracaat etmiş ve bu müracaat Muammer Erten tarafından hukukan mümkün olmadığı mucip sebebiyle reddedilmiş midir? 1 nci soru bu.

2 ncisi, Muammer Erten zamanında reddedilen bu talep bugünkü Bakan zamanında tekrarlanmış ve Tor Çelik firmasının, Lüksemburg firmasının daha evvel sahibolduğu ihtira beratını satın aldığı ve bu hususta bir anlaşma yaptığı ve bu anlaşmanın beher ton tor çelik için Lüksemburg firmasına 8 mark vermesini ihtiva eden anlaşma ile müracaat etmiş ve böyle bir monopol talebinde bulunmuştur. Bu hususta Vekâletçe müsaade verilmiş midir? Bu müsaade istihlal edilmeden evvel Bakanlık hukuk müşavirliği, teknik müşavirlik ve Sanayi Dairesi Reisliğinin hukukan imkân olmadığına dair mütalâaları bahiskonusu edildiği halde Bakan tarafından bu müsaadenin verilmesinde ısrar edilmiş midir? Tor çelik memleketimizde ihtiyaca kâfi gelecek şekilde istihlal edildiği halde, böyle bir monopolün kabulü muvacehesinde tor çeliği halen Devlet sektörü olarak Makina ve Kimya ve Ereğli Demir - Çelik Sanayii istihlal etmekte olmasına ve yerli özel teşebbüsten de bâzı firmaların böylesine bir istihsalde bulunmasına karşılık, böyle bir monopolün kabulüyle, bu müesseseler tor çeliği badema istihlal etme imkânına sahip değillerdir. Bu hâdise Sayın Başbakan

Yardımcısı Süleyman Demirel'e intikal etmiştir. Süleyman Demirel ile Sayın Sanayi Bakanını arasında, bu konuda hukukan imkân olmadığı halde, ne surette ihtira beratının verilmiş olduğu hususunda bir sual vâkı olmuştur. Böylesine bir monopolün kabulü asgari altı ayda 10 milyon lira zararı mucibolmaktadır. Bu hususta Bakanın görüşü nedir?

Mâruzatım bundan ibarettir.

SANAYİ BAKANI ALİ NALİ ERDEM (İzmir): — Vekâletimde vâkı talepler üzerine bugüne kadar yapmış olduğum çalışmayı bu sual münasebetiyle muhterem Heyetinize arz etmek isterim. Herhangi bir talep veyahut şikâyet vâkı olduğunda talep sahibi veya şikâyet sahibi ile ilgili daireleri ve hukuk müşavirlerini ve müsteşarı aynı odanın içinde açık oturuma davet etmişimdir. Bugüne kadar çalışma tarzım bu olmuştur. Mesele üzerinde daha evvel Topuz Koll. Şirketi ile Tor Çelik'in bir müşterek talebi olmuştur. Tor Çelik'in bu vâkı talebi üzerine Müsteşardan, Sanayi Mülkiyet Dairesi Reisim ve Hukuk Müşavirini birlikte bu meseleyi halletmek üzere vazifelendirmişimdir. Gelen müşterek mesailerin neticesinde sayın sual sahibinin ortaya koyduğu bir kanunsuzluğun olmadığını, 37 - 38 nci maddeler muvacehesinde Tor Çelik'e bu ihtira beratının verilmesi lâzımgeldiğini ve bu ihtira beratının kanunen ve hukukan doğru olduğunu ifade etmişlerdir. Bu beyan yazılıdır.

Bununla da yetinilmemiş, buna itiraz eden, eğer hafızam yanıltmıyorsa, Ersan Kollektif Şirketinin mensupları... («Ersan değil, Ertaş» sesleri.)

Ertaş. Yanılıyorsam, dedim. Ertaş Kollektif Şirketinin mensupları Vekâletime üç arkadaş olarak gelmişlerdir. Bu üç arkadaş huzurunda, Sanayi Mülkiyet Dairesi Reisi, Hukuk Müşaviri ve Müsteşar birlikte meseleyi tartışmışlardır. Bu tartışmanın neticesinde ortaya konulan ve tetkikat neticesinde ihtira beratının kanunen doğru olduğu ortaya çıkmış olmasına rağmen, bu vâkı beyana rağmen tekrar tetkiki talebedilmiş ve bu üç arkadaş tarafından yeniden tetkiki yapılmıştır. Bu tetkikin neticesinde verilen yazılı beyan yine elimdedir. Bu beyana göre, 37 nci ve 38 nci maddeler muvacehesinde ihtira beratı hukukan ve kanunen muteberdir. Bunu cevaplamak isterim.